

Uutiskirje 12/25 – Lukeva Jyväskylä

Hei sinä,

lukutaidon ja lukemisen

luotettava puolustaja!

Lukemisen edistämisen, lukutaidon ja lukutaitotyön kehittämisen hankkeemme on edennyt kartoituksen loppupuolelle. Hankkeen* aikana valmistellaan paikallinen lukutaito-ohjelma, joka liitetään toimenpideohjelman osaksi Jyväskylän perusopetuksen kieli- ja kulttuuriryhmien opetusta lukuvuosille 2025–2029.

Kartoitusvaihe on sisältänyt joukon lukutaitotyön paikallisten ammattilaisten *(kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, Gradian ammatillinen koulutus ja yhteiset tutkinnon osat, Monikulttuurikeskus Gloria, varhaiskasvatuspalvelut, Jyväskylän harrastamisen malli, Sanataidekoulu, perusopetuspalvelut, Niilo Mäki Instituutti, Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos, Gradian lukiokoulutus, Jyväskylän kansalaisopisto, Keljonkankaan asukasyhdistys, nuorisovaltuusto, työllisyyspalvelut, Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos, Kortepohjan päiväkotikoulun perhekoulu ja ikääntyneiden neuvosto)* haastatteluja.

Tehdyt kartoituskyselyt ovat puolestaan nojanneet kahteen otsikkoon (Lasten lukutaito on aikuisten vastuulla / Lukutaito kehittyy läpi elämän). Lisäksi olemme konsultoineet hankkeen ohjausryhmää ja saaneet sparraustukea Opetushallituksen lukutaito-ohjelman verkostolta ja vastaavan kaltaista kehittämistyötä tekeviltä verrokkikunnilta.

Tiedonkeruu jatkuu vielä kevättalvella 2026 muutamissa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen tai toisen asteen yksiköissä teemalla ”mikä saa sinut lukemaan?” – ja vaikka itse lukeminen usein onkin yksityistä – myös kysymyksellä ”miten me voisimme lukea yhdessä?”

Kiitos tähänastisista keskusteluista kaikille, joita olemme saaneet kohdata!

Asia ei voisi olla tärkeämpi.

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

1. **Lukutaitohankkeen koordinaattori lähettää (5.1.2026 mennessä) palvelualueen tämänhetkisen lukutaidon ja lukemisen edistämisen toiminnan kuvaukset kommentoitavaksi.**

Kuvaukset lähetetään palvelualueen johtajalle (kirjastopalvelut, neuvolapalvelut / Hyvaks, varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut, toinen aste / Gradia, vapaa sivistystyö ja työllisyyspalvelut). **Pyydämme kommenttia 5.2.2026 mennessä.**

2. Lukutaitohankkeen koordinaattori lähettää (15.1.2026 mennessä) ehdotuksia Jyväskylän lukutaito-ohjelman toimenpide-ehdotuksiksi.

Toimenpide-ehdotukset lähetetään palvelualueen johtajalle. Tavoitteena on pysäyttää osin laskevan lukutaidon tendenssi ja tavoitella kaikenikäisten kaupunkilaisten lukutaidon ja monilukutaidon kehittymistä (ks. Kansallinen lukutaitostrategia 2030).

Toimenpide-ehdotusten joukossa on eri laajuuksisia ehdotuksia (vastuutahot, resursointi, aikataulu): sekä arjen toisteisia, ”matalan” kynnyksen toteutuksia ja myös pidemmälle tulevaisuuteen kurkottavia tavoitteita ja tavoitetiloja. **Pyydämme kommenttia 15.2.2026 ja / tai lähestymään toimenpide-ehdotuksella.**

Kaikkein armollisinta ja kirjarikasta joulunaikaa!

Lukeminen ei ole aina helppoa,

mutta on usein ihanaa!

Marko Kämäräinen
koordinaattori

Jyväskylän kaupunki
Sivistyksen toimiala – Kasvun ja oppimisen palvelut

040 509 2469

marko.kamarainen@jyvaskyla.fi

Kilpisenkatu 1

40100 Jyväskylä

"Lapsi, jolle luetaan yksi kuvakirja päivässä kuulee vuodessa 78 000 sanaa enemmän kuin he, joille ei lueta."(Logan ym. 2019)

*Opetushallituksen päätös: Kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanon edistäminen Jyväskylässä. Hankeaika 1.9.2025–30.6.2026. Rahoitus: Opetushallituksen avustus 37 280 euroa ja Jyväskylän kaupungin omarahoitusosuus 9320 euroa.

Toimenpideohjelma (Jyväskylän lukutaito-ohjelma / ”Lukeva Jyväskylä”) sidotaan Jyväskylän kaupungin perustyöhön lukutaitotyön edistämiseen, hyödyntäen jo olemassa olevia rakenteita, kuten koulujen, varhaiskasvatuksen ja kirjaston toimintaa sekä osaksi kaupungin

muuta hyvinvointityötä. Lukutaitotyön ja lukutaidon tukemisella vahvistetaan kielellistä huoltovarmuutta, osallisuutta yhteiskuntaan ja ylisukupolvisia lukemista.